

Сембай Наталія Миколаївна

аспірантка Навчально-наукового інституту державного управління Національного університету "Львівська політехніка"
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0684-4514>
e-mail: nsembay71@gmail.com

МОДЕРНІЗАЦІЯ ГАЛУЗІ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ

Обґрунтовано основні напрями публічного управління розвитком харчової промисловості в Україні за сучасних трансформаційних умов, пов'язаних із кризою виробництва, зміною векторів попиту та пропозиції і ринків збути. У контексті сталого розвитку окреслено пріоритети та ключові можливості модернізації харчової промисловості в Україні: посилення конкурентоспроможності, розкриття внутрішнього і зовнішнього потенціалів, інновації у сфері виробництва, відповідність ідеям та принципам сталого розвитку. Обґрунтовано перспективи розвитку галузі з позиції удосконалення публічно-управлінських підходів: моніторингу, диверсифікації джерел постачання, інтеграції у процес виробництва міжнародних систем управління тощо.

Ключові слова: харчова промисловість; публічно-управлінські підходи; стабільний розвиток; модернізація; потенціал; конкурентоспроможність; інновації.

Постановка проблеми. За умов перманентної кризи виробництва, п реструктурування соціально-економічних відносин на макро- і мікрорівні, зміни векторів попиту та пропозиції й ринків збути харчова промисловість України залишається важливою галуззю, розвиток і підтримка якої потребує сучасних інноваційних публічно-управлінських підходів, орієнтованих на нарощування виробництва.

Економічне зростання в будь-якій країні пов'язують з підвищеннем продуктивності праці і задоволенням працездатного населення необхідною кількістю робочих місць, універсальним для чого є інновації. Власне, інноваційна діяльність передбачає не тільки звільнення від застарілих технологій, технологізацію виробництва, сертифікацію продукції, створення потужної системи кредитування, а й впровадження у традиційні форми бізнесу нових підходів, які істотно підвищують ефективність компаній.

Йдеться головно про інноваційну діяльність – процес, спрямований на реалізацію результатів завершених наукових досліджень і розробок або інших науково-технічних досягнень у певний продукт та процес, реалізований на ринку та використовуваний у практичній діяльності [6, с. 20].

Харчова промисловість України посідає особливе місце серед інших галузей, адже є одним із системотвірних елементів національної економіки – вона входить в першу п'ятірку галузей за наповненням державного бюджету, посідає друге місце (після металургії та оброблення металу) за обсягами виробництва продукції у структурі промислового виробництва України, забезпечу-

ючи одні з найвищих темпів росту обсягів виробництва продукції серед інших галузей економіки [10].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика публічного управління галузю харчової промисловості є предметом численних наукових досліджень. Зокрема, питання розвитку харчової промисловості та напрями її модернізації розглянуто у працях низки науковців, серед яких: В. Антонюк, М. Бердар, О. Губарь, А. Гулей, О. Коваленко, П. Купчак, Л. Назарова, Л. Пашнюк, О. Пилипенко, О. Семененко, О. Шеремет та ін.

Виокремлення невирішених раніше частин загальної проблеми. Водночас ґрунтовнішого дослідження потребують питання, пов'язані із висвітленням пріоритетності і значення харчової промисловості у контексті сталого розвитку України, конкурентоспроможності та інновацій, активізації інтеграційних і глобалізаційних процесів, загального аналізу та перспектив розвитку підприємств харчової промисловості на внутрішніх і зовнішніх ринках.

Мета роботи полягає в окресленні актуального потенціалу функціонування галузі харчової промисловості в Україні та обґрунтуванні публічно-управлінських підходів до її модернізації у контексті сталого розвитку.

Виклад основного матеріалу. В Україні розвиток ринкових відносин характеризується впровадженням досягнень науково-технічного прогресу, ефективністю господарювання та управління виробництвом, підвищенням конкурентоспроможності продукції [2, с. 135].

Харчову промисловість, як провідну системотвірну галузь вітчизняної економіки, завжди вважали для України пріоритетною і стратегічно важливою галуззю, що здатна забезпечити не лише потреби внутрішнього ринку, а й зовнішні вектори діяльності [2, с. 113].

Основні вектори нашого дослідження побудуємо довкола чотирьох найважливіших, з нашого погляду, можливостей харчової промисловості в Україні:

- конкурентоспроможності галузі;
- потенціалу відповідно до внутрішніх і зовнішніх модернізаційних процесів;
- інновацій на ринку харчової промисловості;
- перспектив у контексті цілей сталого розвитку.

Відомо, що вітчизняна харчова промисловість об'єднує 22 спеціалізовані галузі, до яких входить понад 40 основних виробництв. Серед провідних галузей – м'ясна, олійно-жирова, кондитерська, молочна, спиртова, борошномельна, цукрова.

Важливу роль у цьому сенсі посідає питання конкурентоспроможності галузі, що можна визначити як сукупність виробничо-економічних та ресурсних критеріїв, завдяки яким досягаються певні конкурентні переваги харчової продукції та певною мірою задовольняють попит на внутрішньому та зовнішньому ринках [4, с. 82-87].

Зауважимо, що певні заходи державної протекції та належність до транснаціональних корпорацій можуть знижувати можливості конкуренції на ринку харчової промисловості, проте загалом головну роль дедалі більше відіграють сучасні технології.

Необхідно наголосити, що на конкуренцію у сфері харчової промисловості впливає безліч факторів, серед яких можна виокремити:

- техніко-економічні, що являють собою процеси та явища макро-, мезо- та макрорівнів, які впливають на параметри та індикатори ефективності господарювання суб'єктів харчової промисловості;
- фінансово-економічні, що втілюються у чинниках, які впливають на рівень фінансових параметрів та індикаторів на діяльність суб'єктів харчової промисловості;
- соціально-економічні, котрі формують систему явищ, які мають вплив на рівень продуктивності праці у харчовій промисловості з урахуванням рівня забезпеченості працівників, їх працездатності, компетентності та ін.;
- екологічно-економічні, зумовлені явищами та процесами, які за сучасних умов господарювання визначають вплив екологічної ситуації, рівня екологізації технології та виробництва тощо [11, с. 174].

Разом з тим, конкуренція у харчовій промисловості є невід'ємною частиною ринкового середовища і є базовою умовою ефективного розвитку національного макроекономічного простору [11, с. 191]. Це очевидно, адже мета функціонування будь-якого підприємства випливає із досягнення високого кінцевого результату функціонування та забезпечення випуску конкурентоспроможної продукції.

За сучасних умов харчова промисловість України щораз більше зазнає інтенсивної модернізації структури виробництва і витрат, зокрема, завдяки інноваційним процесам, що стимулюють взаємодію усіх господарських формувань для забезпечення себе необхідними ресурсами й засобами виробництва. Така модернізація передбачає створення бізнес-центрів, бізнес-інкубаторів, технопарків, лізингових центрів, інвестиційних та інноваційних фондів і компаній, інформаційно-консультативних установ тощо.

Модернізаційні заходи також передбачають забезпечення умов гармонізації національної системи технічного регулювання та стандартів у харчопромисловому виробництві до європейських та міжнародних норм (HACCP, TSO, EN, Кодексу Аліментаріус) та заохочення підприємств харчової промисловості до впровадження європейських стандартів виробництва і систем управління якістю та безпечністю харчової продукції.

Наприклад, це передбачає організацію моніторингу сировини та компонентів, що використовуються для виробництва продуктів харчування, забезпечення перевірки стану гігієни виробничих та складських приміщень, засобів, праці, техніки, обладнання, формування механізмів відповідного моніторингу [2, с. 218].

Особливої уваги для вітчизняних реалій, з нашого погляду, заслуговують інновації у сфері харчової промисловості. Інноваційна діяльність охоплює багато учасників, які мають власні цілі, формуючи організаційні структури. Це зумовлює різноманітність елементів інноваційної інфраструктури – від консалтингових фірм та інноваційних центрів – до індустріальних парків, які допомагають реалізувати інноваційні бізнес-проекти, забезпечують спеціальні умови та фінансові преференції [6, с. 142].

Для реалізації сучасних ринкових стратегій важливі інновації, що стосуються, зокрема, спеціальної платформи форсайт, системи стратегічного контролінгу, а також технологічних платформ за напрямами біотехнологій.

Приміром, застосування платформи форсайт дає змогу візуалізувати імовірні тенденції функціонування та розвитку сегментних складових харчової промисловості, що дає змогу виокремити стратегічні пріоритети її модернізації за видами економічної діяльності, забезпечити реалізацію ринкових стратегій з орієнтацією на інноваційно-інвестиційний розвиток [11, с. 280-291].

Система стратегічного контролінгу у харчовій промисловості уможливлює ширше функціональне забезпечення системи управління, ніж звичайний контроль, акцентуючи на застосуванні різноманітного інструментарію (прийоми, процедури, способи, методи тощо) та забезпечуючи отримання більшої кількості результатів. Загалом стратегічний контролінг дає змогу контролювати та цілеспрямовано реагувати на різні ситуації у будь-який момент часу і приймати ефективні стратегічні рішення в системі внутрішньогалузевого оперативного, тактичного та стратегічного управління [2; с. 287, 296].

Аналізуючи стан інноваційних ринків у харчовій промисловості, варто звернути увагу на розвиток біоіндустрії та ринку біотехнологій. Їх сутність полягає у широкому використанні живих організмів, біологічних продуктів і біотехнологічних систем у виробничій сфері, що дає змогу створювати нові живі організми, покращувати властивості наявних, додаючи важливі та необхідні для людини якості.

Створені в сучасній Європі технологічні платформи за напрямами біотехнологій "Промислова біотехнологія", "Їжа для життя", "Рослини для майбутнього", "Лісове господарство" та ін. є новими стратегіями, що здатні охопити сфери охорони здоров'я, продовольчу безпеку, сільське господарство та акумулювати науково-технологічні розробки, ефективне планування, управління, підготовку кадрів, мобілізації людських і фінансових ресурсів для випуску інноваційних продуктів [6, с. 87].

Сукупність різних напрямів і векторів інновацій у харчовій промисловості потребує певної збалансованості та застосування цілісного системного підходу, переосмислення багатьох фундаментальних положень суспільно-економічного розвитку, накреслення певної програми дій.

Такою програмою може бути доктрина інноваційного розвитку харчової промисловості, мета якої полягає в окресленні перспективних шляхів вдосконалення державної економічної політики щодо забезпечення інноваційного розвитку цього сектору економіки та визначення ключових напрямів його розвитку, тобто об'єднання зусиль усіх зацікавлених економічних суб'єктів та встановлення відповідних "правил гри" [6, с. 220-221].

Для розуміння динаміки і сутнісних трансформацій харчової промисловості України необхідним є звернення до концепції сталого розвитку, що узгоджується із наведеною вище доктриною.

Як відомо, ця концепція є системною суспільно-соціальною доктриною [9, с. 34], яка спрямована на зміну стосунків людини і природи для розширення можливостей економічного зростання та створення глобальної стратегії виживання людства, орієнтованої на збереження природних ресурсів, відновлення різних природних спільнот.

Дослідження наголошують, що механізм управління сталим розвитком підприємства повинен включати такі елементи, як:

- оцінювання процесів, що тривають на підприємстві, з погляду його стального розвитку;
- вибір стратегічного напряму сталого розвитку підприємства;
- визначення додаткових тактичних пріоритетів сталого розвитку;
- оцінювання стратегічного і тактичного напрямів розвитку з позиції його сталості;
- розроблення плану заходів із вдосконалення механізму управління сталим розвитком відповідно до визначених стратегічних і тактичних пріоритетів [5, с. 25].

Послідовність зазначених елементів переконливо свідчить про дієвість сталого управління, адже перебування сучасних ринкових економічних систем в умовах постійної трансформації та реформування соціально-економічних процесів свідчить про необхідність структурних і динамічних змін у галузевому сегменті, що забезпечить зростання та розвиток суб'єктів харчової промисловості [11, с. 324].

Проведене дослідження дає змогу засвідчити значний потенціал розвитку харчової промисловості України, адже харчова галузь залишається провідним сектором національного виробництва, будучи найважливішою сферою економічної діяльності у досягненні цілей сталого розвитку не тільки в Україні, але й у світі, що підтверджується значним внеском у задоволення потреб населення в харчових продуктах та вирішення проблеми голоду.

Найважливішими факторами, які забезпечують зростання ефективності виробництва харчових продуктів за сучасних умов, можна вважати: застосування у виробництві новітніх досягнень науково-технічного прогресу, постійне вдосконалення системи менеджменту підприємств і розвиток організаційних форм для найефективнішого використання матеріальних ресурсів, зменшення собівартості продукції, що виготовляється [1, с. 10].

Разом з тим, на думку дослідників, у харчовій промисловості є чимало складних, невирішених проблем, які стосуються питань адаптації законодавства, гармонізації стандартів та розроблення технічних регламентів, вдосконалення системи державної підтримки, пошуку нових світових ринків збуту, удосконалення ціноутворення [3].

Зокрема, основними перешкодами для розвитку галузі в контексті збільшення обсягів виробництва є недостатня ефективність ринків сільськогосподарської продукції, монополія великих торговельних компаній, низька якість сировини та кінцевої продукції, невідповідність системи державного регулювання, неефективна система надання кредитних ресурсів, високий рівень зношеності матеріально-технічної бази і низький рівень інноваційних впроваджень [2, с. 134].

Окреслюючи перспективи розвитку вітчизняної харчової промисловості в умовах реформування та модернізації галузі, треба наголосити на низці важливих кроків, які будуть корисними для врегулювання різних процесів, що відбуваються в галузі, зокрема:

- постійне якісне проведення моніторингу ринків попиту із використанням різних систем (зокрема, системи гнучких прогнозів [8, с. 69]);
- диверсифікація джерел постачання продукції (зокрема, сировини);
- мінімізація наслідків пандемії у процесі усунення різних дисбалансів за допомогою чітко окреслених алгоритмів роботи та відповідних заходів;

- акцентування уваги на підтримку і розвиток бізнесу із відповідним моніторингом можливих ризиків;
- здійснення моніторингу ризиків та забезпечення підтримки бізнесу;
- інтеграція у процес виробництва міжнародних систем управління безпечністю та якістю [7, с. 133];
- активне просування продукції українських підприємств харчової промисловості на закордонні ринки.

Висновки і перспективи подальших розвідок. Отже, визначаючи важливість удосконалення публічного управління розвитком харчової промисловості в Україні, потрібно відзначити її багатовекторність, що відповідає конкурентоспроможності галузі, потенціалу відповідно до внутрішніх та зовнішніх модернізаційних процесів, інноваціям та цілям сталого розвитку. Зазначені елементи можуть слугувати орієнтирами для перспектив майбутніх досліджень у цьому напрямі.

Модернізаційні процеси розвитку харчової промисловості передбачають відповідні ресурси та потенціал, що значною мірою пов'язано з актуалізацією ролі у цих процесах органів публічного управління як на загальнодержавному, так і регіональному (місцевому) рівнях. У контексті сталого розвитку перспективи реформування галузі повинні бути орієнтовані на збалансованість, стійкість та інноваційність діяльності промислових підприємств, супроводжуватись глибинними соціально-економічними перетвореннями, що неможливо без активної державної підтримки.

Список використаної літератури

1. Антонюк В.П. Цілі сталого розвитку України та роль харчової промисловості у їх досягненні // *Modern Economics*. 2018. №11(2018). С.6-12. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V11\(2018\)-01](https://doi.org/10.31521/modecon.V11(2018)-01)
2. Бердар М.М. Модернізаційний стан підприємств харчової промисловості України в сучасних умовах. Чернігів: ЧНТУ, 2018. 324 с.
3. Боярчук А.І. Напрями розвитку міжнародної торгівлі: на прикладі харчової промисловості // Розвиток міжнародної торгівлі в умовах глобальних економічних дисбалансів: матеріали виступів Всеукраїнського форуму з проблем міжнародних економічних відносин, 11 квітня 2019 р. Житомир, 2019. <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/103-1.pdf>
4. Губарь О.В. Конкурентоспроможність харчової промисловості України в умовах євроінтеграційних процесів // *Економічний вісник Національного гірничого університету 2015. №4. С.82-87.*
5. Гулей А.І. Управління сталим розвитком у сучасних умовах на вітчизняних харчових підприємствах // *Інвестиції: практика та досвід*. 2013. № 10. С. 24-27.
6. Коваленко О.В. Інновації та бізнес у харчовій промисловості: монографія. К.: ННЦ "ІАЕ", 2015. 300 с.
7. Мудрак Р.П. Стан і перспективи розвитку харчової промисловості України // *Український журнал прикладної економіки*. 2020. Том 5. № 3. С. 125-134.
8. Римар О.Г., Мазуркевич І.О. Проблеми та перспективи розвитку харчової промисловості України // *Економіка та держава*. 2021. № 3. С. 66-70. – <http://www.economy.in.ua/? op=1&z=4885&i=10>

9. Трофимова В.В. Концепція сталого розвитку як основа постіндустріальних моделей розвитку // *Інвестиції: практика та досвід*. 2010. № 8. С. 33-37.

10. Шелудько Е.І. Структурно-технологічні засади модернізації харчової промисловості України // *Ефективна економіка*. 2010. № 11. – <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=404>

11. Шеремет О.О. Теоретико-методологічні засади забезпечення та реалізації ринкових стратегій у харчовій промисловості: Монографія. Харків: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. – 374 с.

Статтю подано: 09.10.2021

Статтю схвалено: 04.12.2021

Sembay Natalia Mykolayivna

Graduate student of the Educational and Scientific Institute of Public Administration of the National University "Lviv Polytechnic"

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0684-4514>
email: nsembay71@gmail.com

MODERNIZATION OF THE FOOD INDUSTRY IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF UKRAINE: PUBLIC-MANAGEMENT ASPECT

Problem setting. The food industry of Ukraine holds a unique position among other industries, as it is one of the backbone elements of the national economy, is in the top five industries in terms of filling the state budget, ranks second in terms of production in the structure of industrial production in Ukraine, providing one of the highest growth rates of production volumes among other sectors of the economy.

Recent research and publications analysis. Such topic is the subject of countless scientific studies. In particular, the food industry development and its modernization directions were considered in the scholarly works of a number of scientists, including: V. Antoniuk, M. Berdar, O. Hubar, A. Hulei, O. Kovalenko, P. Kupchak, L. Nazarova, L. Pashniuk, O. Pylypenko, O. Semenenko, O. Sheremet, etc.

Highlighting previously unsettled parts of the general problem. At the same time, it is required more thorough research of the issues related to highlighting the priority and importance of the food industry in the context of sustainable development of Ukraine, competitiveness and innovation, activation of integration and globalization processes, general analysis and prospects for the development of food industry enterprises in domestic and foreign markets.

The purpose of the article is to determine the current potential for food industry functioning in Ukraine and substantiate the prospects for its modernization in the context of sustainable development.

Paper main body. The main vectors of our research are based on the four most important, in our opinion, opportunities of the food industry in Ukraine: the competitiveness of the industry; potential in accordance with internal and external modernization processes; innovations in the food industry market; perspectives in the context of the sustainable development goals.

It should be noted that competitiveness in the food industry is influenced by many factors, among which are: technical and economic (these are processes and phenomena of the macro-, meso- and microlevels that affect the parameters and indicators of the economic efficiency of food industry entities); financial and economic, embodied in factors affecting the level of financial parameters and indicators on the activities of food industry entities); socio-economic (which form a system of phenomena that affect the level of labor productivity in the food industry, taking into account the level of material wellbeing of workers, their efficiency, competence, etc.); environmental and economic (due to phenomena and processes that determine the

impact of the environmental situation, the level of greening technology and production in modern economic conditions).

Modernization measures also require the enabling of national system harmonization of technical regulation and standards in the food industry production with European and international norms (HACCP, TSO, EN, Codex Alimentarius), as well as encouraging food industry enterprises to implement European production standards and quality and food safety management systems.

For the implementation of modern market strategies, innovations are important, concerning, in particular, a special foresight platform, a strategic controlling system, as well as technological platforms in the areas of biotechnology. The combination of different directions and vectors of innovation in the food industry requires a certain balance and the use of a holistic systematic approach, rethinking many fundamental provisions of socio-economic development, and defining a specific activities plan.

Conclusions of the research and prospects for further studies. Determining the developmental character of the food industry in Ukraine, it ought to be remarked its multi-vector nature, corresponding to the competitiveness of the industry, potential in accordance with internal and external modernization processes, innovations and sustainable development goals. These elements may serve as guidelines for the future research prospects in this direction.

The modernization processes of the food industry development presuppose appropriate resources and potential, which is largely associated with the actualization of the government institution role in these processes, both at the national and regional (local) levels. In the context of sustainable development, the prospects for reforming the industry should be focused on the balance, sustainability and innovativeness of the activities of industrial enterprises, as well as be accompanied by profound socio-economic transformations, which is impossible without active government support.

Key words: food industry; sustainable development; modernization; management; modernization technologies, potential, competitiveness, innovations.

References

1. Antonyuk, V. P. (2018). Cili stalogo rozvy'tku Ukrayiny' ta rol' xarchovoyi promy'slovosti u yix dosyagnenni // Modern Economics, 11, pp. 6-12. [https://doi.org/10.31521/modecon.V11\(2018\)-01](https://doi.org/10.31521/modecon.V11(2018)-01)
2. Berdar, M. M. (2018). Modernizacijnyj stan pidpr'yemstv xarchovoyi promy'slovosti Ukrayiny' v suchasny'x umovax. Chernigiv: ChNTU, 324 p. [In Ukrainian].
3. Boyarchuk, A. I. (2019). Napryamy' rozvy'tku mizhnarodnoyi torgivli: na pry'klati xarchovoyi promy'slovosti. Rozvy'tok mizhnarodnoyi torgivli v umovax global'ny'x ekonomichny'x dy'sbalansiv: materialy' vy'stupiv Vseukrayins'kogo forumu z problem mizhnarodny'x ekonomichny'x vidnosy'n, 11 kvitnya 2019 r. Zhy'tomyr'. Retrieved from: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/103-1.pdf>
4. Gubar', O. V. (2015). Konkurentospromozhnist' xarchovoyi promy'slovosti Ukrayiny' v umovax yevrointegracijny'x procesiv. Ekonomichnyj visny'k Nacional'nogo girny'chogo universy'tetu, 4, pp. 82-87. [In Ukrainian].
5. Gulej, A. I. (2013). Upravlinnya staly'm rozvy'tkom u suchasny'x umovax na vitchy'znyany'x xarchovy'x pidpr'yemstvax. Investy'ciyi: prakty'ka ta dosvid, 10, pp. 24-27. [In Ukrainian].
6. Kovalenko, O. V. (2015). Innovaciyi ta biznes u xarchovij promy'slovosti: monografiya. Kyiv: NNCz "IAE", 300 p.

7. Mudrak, R. P. (2020). Stan i perspekty'vy' rozvy'tku xarchovoyi promy'slovosti Ukrayiny'. *Ukrayins'kyj zhurnal pry'kladnoyi ekonomiky*, 5(3), pp. 125-134. [In Ukrainian].
8. Rymar, O. G., & Mazurkev'ych, I. O. (2021). Problemy' ta perspekty'vy' rozvy'tku xarchovoyi promy'slovosti Ukrayiny'. *Ekonomika ta derzhava*, 3, pp. 66-70. Retrieved from: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=4885&i=10>
9. Trofymova, V. V. (2010). Koncepciya stalogo rozvy'tku yak osnova postindustrial'ny'x modelej rozvy'tku. *Investy'ciyi: prakty'ka ta dosvid*, 8, pp. 33-37. [In Ukrainian].
10. Shelud'ko, E. I. (2010). Strukturno-texnologichni zasady' modernizaciyi xarchovoyi promy'slovosti Ukrayiny'. *Efekty'vna ekonomika*, 11. Retrieved from: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=404>
11. Sheremet, O. O. (2019). Teorety'ko-metodologichni zasady' zabezpec-hennya ta realizaciyi ry'nkovy'x strategij u xarchovij promy'slovosti: monografiya. Xarkiv: OLDI-PLYuS, 374 p.

Paper submitted: 09.10.2021

Paper accepted: 04.12.2021

Цитування: Сембай Н. М. Модернізація галузі харчової промисловості у контексті сталого розвитку України: публічно-управлінський аспект // Демократичне врядування : наук. вісн. Вип. 2(28). URL : <https://science.lpnu.ua> (DOI: <https://doi.org/10.33990/2070-4038.28.2021.250444>).

Citation: Sembay, N. M. (2021). Modernization of the food industry in the context of sustainable development of Ukraine: public-management aspect. Democratic governance, Issue 2(28). URL : <https://science.lpnu.ua> (DOI: <https://doi.org/10.33990/2070-4038.28.2021.250444>).